

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 16ης Σεπτεμβρίου 2015*

«Παράβαση κράτους μέλους — Κανονισμός (ΕΚ) 883/2004 — Άρθρο 7 — Παροχή γήρατος —
Επίδομα Χριστουγέννων — Ρήτρα κατοικίας»

Στην υπόθεση C-361/13,

με αντικείμενο προσφυγή λόγω παραβάσεως δυνάμει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ, που ασκήθηκε στις
26 Ιουνίου 2013,

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους A. Tokár, D. Martin και F. Schatz, με τόπο
επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Σλοβακικής Δημοκρατίας, εκπροσωπούμενης από την B. Riczióná,

καθής,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Tizzano, πρόεδρο τμήματος, S. Rodin, A. Borg Barthet, E. Levits (εισηγητή)
και M. Berger, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: E. Sharpston

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση
χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με την προσφυγή της, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να αναγνωρίσει ότι η
Σλοβακική Δημοκρατία, αρνούμενη να χορηγήσει το επίδομα Χριστουγέννων σε δικαιούχους που
διαμένουν σε άλλο κράτος μέλος πλην της Σλοβακικής Δημοκρατίας, σύμφωνα με τον νόμο

* Γλώσσα διαδικασίας: η σλοβακική.

592/2006, σχετικά με την καταβολή επιδόματος Χριστουγέννων σε ορισμένους δικαιούχους συντάξεων και τη συμπλήρωση ορισμένων νόμων, όπως τροποποιήθηκε τελευταίως (στο εξής: νόμος 592/2006), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τα άρθρα 45 ΣΛΕΕ και 48 ΣΛΕΕ και το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΚ) 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (ΕΕ L 166, σ. 1, και διορθωτικό ΕΕ L 200, σ. 1), όπως έχει τροποποιηθεί με τον κανονισμό (ΕΚ) 988/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009 (ΕΕ L 284, σ. 43, στο εξής: κανονισμός 883/2004).

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

- 2 Η αιτιολογική σκέψη 16 του κανονισμού 883/2004 ορίζει τα εξής:

«Στο εσωτερικό της Κοινότητας, δεν αιτιολογείται, κατ' αρχήν, να εξαρτώνται τα δικαιώματα κοινωνικής ασφάλειας από τον τόπο κατοικίας του ενδιαφερομένου. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, ιδίως όσον αφορά τις ειδικές παροχές που συνδέονται με το οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον του ενδιαφερομένου, ο τόπος κατοικίας θα μπορούσε να λαμβάνεται υπόψη.»

- 3 Η αιτιολογική σκέψη 37 του ίδιου κανονισμού έχει ως εξής:

«Όπως επανειλημμένως έχει δηλώσει το Δικαστήριο, οι διατάξεις που παρεκκλίνουν από την αρχή του εξαγωγίμου των παροχών κοινωνικής ασφάλισης πρέπει να ερμηνεύονται αυστηρά. Αυτό σημαίνει ότι μπορούν να εφαρμόζονται μόνο σε παροχές οι οποίες πληρούν τους προσδιορισθέντες όρους. Συνεπώς, το κεφάλαιο 9 του τίτλου III του παρόντος κανονισμού μπορεί να εφαρμόζεται μόνο για παροχές, οι οποίες είναι ταυτόχρονα ειδικές, μη ανταποδοτικού τύπου και οι οποίες απαριθμούνται στο παράρτημα Χ του παρόντος κανονισμού.»

- 4 Το άρθρο 1, στοιχείο κγ', του κανονισμού 883/2004 ορίζει:

«Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, νοούνται ως:

[...]

κγ) “σύνταξη”: όχι μόνον οι συντάξεις, αλλά και οι εφάπαξ παροχές που μπορούν να τις υποκαταστήσουν και οι πληρωμές υπό μορφή επιστροφής εισφορών καθώς επίσης, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του τίτλου III, οι προσαυξήσεις αναπροσαρμογής ή τα συμπληρωματικά επιδόματα».

- 5 Το άρθρο 3 του εν λόγω κανονισμού, τιτλοφορούμενο «Υλικό πεδίο εφαρμογής», προβλέπει τα εξής:

«1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στις νομοθεσίες που αφορούν τους κλάδους κοινωνικής ασφάλισης που έχουν σχέση με:

[...]

δ) παροχές γήρατος·

[...]

2. Εκτός αν ορίζεται άλλως στο παράρτημα XI, ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε γενικά και ειδικά συστήματα κοινωνικής ασφάλειας, ανταποδοτικού ή μη ανταποδοτικού τύπου, καθώς και σε συστήματα που αφορούν στις υποχρεώσεις του εργοδότη ή του πλοιοκτήτη.

3. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται επίσης στις ειδικές μη ανταποδοτικού τύπου παροχές σε χρήμα, οι οποίες καλύπτονται από το άρθρο 70.

[...]

5. Ο παρών κανονισμός δεν ισχύει για:

α) για την κοινωνική πρόνοια και την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη·

[...]».

6 Κατά το άρθρο 7 του κανονισμού 883/2004, με τίτλο «Άρση των ρητρών κατοικίας»:

«Εκτός αν προβλέπει άλλως ο παρών κανονισμός, οι παροχές σε χρήμα οι οποίες οφείλονται δυνάμει της νομοθεσίας ενός ή περισσότερων κρατών μελών ή δυνάμει του παρόντος κανονισμού δεν υπόκεινται σε μείωση, τροποποίηση, αναστολή, κατάργηση ή κατάσχεση λόγω του γεγονότος ότι ο δικαιούχος ή τα μέλη της οικογένειάς του κατοικούν σε κράτος μέλος άλλο από εκείνο στο οποίο ευρίσκεται ο φορέας που είναι υπεύθυνος για την καταβολή παροχών.»

Το σλοβακικό δίκαιο

7 Το άρθρο 1 του νόμου 592/2006 προβλέπει:

«1) Πλην αντιθέτου διατάξεως του παρόντος νόμου, οι δυνάμει ειδικής κανονιστικής ρυθμίσεως δικαιούχοι συντάξεως γήρατος, πρόωρης συντάξεως γήρατος, αναπηρικής συντάξεως, κοινωνικής συντάξεως, συντάξεως χηρείας ή συντάξεως ορφανού, οι οποίοι δικαιούνται να λάβουν την εν λόγω σύνταξη τον Δεκέμβριο του ημερολογιακού έτους και κατοικούν στο έδαφος της Σλοβακικής Δημοκρατίας, λαμβάνουν από την κοινωνική ασφάλιση επίδομα Χριστουγέννων που αποτελεί κρατική κοινωνική παροχή, εφόσον το ποσό της συντάξεως που καταβάλλεται τον Δεκέμβριο του ημερολογιακού έτους δεν υπερβαίνει το 60 % του μέσου μηνιαίου μισθού στη Σλοβακική Δημοκρατία, όπως αυτό έχει ανακοινωθεί από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία για το ημερολογιακό έτος που προηγείται εκείνου καταβολής του επιδόματος Χριστουγέννων.

2) Οι δυνάμει ειδικής κανονιστικής ρυθμίσεως δικαιούχοι συντάξεως γήρατος του στρατιωτικού και αστυνομικού σώματος, αναπηρικής συντάξεως του στρατιωτικού και αστυνομικού σώματος, συντάξεως χηρείας του στρατιωτικού και αστυνομικού σώματος ή συντάξεως ορφανού του στρατιωτικού και αστυνομικού σώματος, των οποίων η σύνταξη είχε αρχικώς καταταχθεί μεταξύ των συντάξεων γήρατος, αναπηρικών συντάξεων, συντάξεων μερικής αναπηρίας, συντάξεων για συμπληρωθέντα έτη υπηρεσίας, συντάξεων χηρείας ή συντάξεων ορφανού, που χορηγούνται δυνάμει της γενικής κανονιστικής ρυθμίσεως για θέματα κοινωνικής ασφάλισης, οι οποίες ίσχυαν μέχρι τις 30 Απριλίου 1998 και μετατράπηκαν σε παροχές ασφαλίσεως του στρατιωτικού και αστυνομικού σώματος δυνάμει της ισχύουσας από 1η Μαΐου 1998 κανονιστικής ρυθμίσεως, ή ίσχυαν μέχρι τις 30 Ιουνίου 2002 και μετατράπηκαν σε παροχές ασφαλίσεως του στρατιωτικού και αστυνομικού σώματος δυνάμει ειδικής κανονιστικής ρυθμίσεως, και οι δικαιούχοι συντάξεων χηρείας του στρατιωτικού και αστυνομικού σώματος ή ορφανού του στρατιωτικού και αστυνομικού σώματος, που καταβάλλονται μετά το θάνατο δικαιούχου ανακαταταγμένης συντάξεως γήρατος, αναπηρικής συντάξεως, συντάξεως μερικής αναπηρίας ή συντάξεως για συμπληρωθέντα έτη υπηρεσίας, οι οποίοι δικαιούνται να λάβουν την εν λόγω σύνταξη τον Δεκέμβριο του ημερολογιακού έτους και κατοικούν στο έδαφος της Σλοβακικής Δημοκρατίας, λαμβάνουν από το τμήμα κοινωνικών ασφαλίσεων του

Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Δικαιοσύνης, της Υπηρεσίας Πληροφοριών, του Γραφείου Εθνικής Ασφάλειας, του Υπουργείου Μεταφορών, Ταχυδρομείων και Τηλεπικοινωνιών, του Υπουργείου Οικονομικών και του Στρατιωτικού Γραφείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων (στο εξής: αρχές) επίδομα Χριστουγέννων που αποτελεί κρατική κοινωνική παροχή, εφόσον το ποσό της συντάξεως που καταβάλλεται τον Δεκέμβριο του ημερολογιακού έτους δεν υπερβαίνει το ποσό που υπολογίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1.

[...]

5) Οι δικαιούχοι συντάξεως γήρατος ή αναπηρικής συντάξεως, οι οποίοι είναι ταυτοχρόνως αποδέκτες κοινωνικής συντάξεως, θα λαμβάνουν μόνο μία φορά το προβλεπόμενο στην παράγραφο 1 επίδομα Χριστουγέννων, εφόσον το συνολικό ποσό της συντάξεως γήρατος και της κοινωνικής συντάξεως, ή της αναπηρικής συντάξεως και της κοινωνικής συντάξεως που καταβάλλονται τον Δεκέμβριο του ημερολογιακού έτους, δεν υπερβαίνει το ποσό που υπολογίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1. Οι δικαιούχοι συντάξεως γήρατος, πρόωρης συντάξεως γήρατος, αναπηρικής συντάξεως, κοινωνικής συντάξεως, συντάξεως γήρατος του στρατιωτικού και αστυνομικού σώματος ή αναπηρικής συντάξεως του στρατιωτικού και αστυνομικού σώματος, που αφορούν οι παράγραφοι 1 έως 3, οι οποίοι είναι ταυτοχρόνως αποδέκτες συντάξεως χηρείας, συντάξεως ορφανού, συντάξεως χηρείας του στρατιωτικού και αστυνομικού σώματος ή συντάξεως ορφανού του στρατιωτικού και αστυνομικού σώματος, θα λαμβάνουν το επίδομα Χριστουγέννων εφόσον το συνολικό ποσό των συντάξεων που καταβάλλονται τον Δεκέμβριο του ημερολογιακού έτους δεν υπερβαίνει το ποσό που υπολογίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1. Εάν οι δικαιούχοι συντάξεως των παραγράφων 1 έως 3 λαμβάνουν σύνταξη από την κοινωνική ασφάλιση και από τις αρχές και εφόσον το ποσό των συντάξεων αυτών που καταβάλλονται τον Δεκέμβριο του ημερολογιακού έτους δεν υπερβαίνει το ποσό που υπολογίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1, το επίδομα Χριστουγέννων προστίθεται στην ποσοτικά υψηλότερη σύνταξη.

[...]

8) Το ποσό του επιδόματος Χριστουγέννων

- a) ανέρχεται στα 66,39 ευρώ αν το ποσό της συντάξεως ή το συνολικό ποσό των συντάξεων είναι μικρότερο ή ίσο με το ελάχιστο εισόδημα διαβίωσης ενηλίκου, δυνάμει της ισχύουσας ειδικής κανονιστικής ρυθμίσεως [...],
- b) υπολογίζεται βάσει του τύπου στο παράρτημα αν το ποσό της συντάξεως ή το συνολικό ποσό των συντάξεων είναι μεγαλύτερο του ελαχίστου εισοδήματος διαβίωσης ενηλίκου, δυνάμει της ισχύουσας ειδικής κανονιστικής ρυθμίσεως.»

- 8 Ο περιεχόμενος στο παράρτημα του νόμου 592/2006 τύπος προβλέπει ότι, καθόσον το ποσό της συντάξεως ή το συνολικό ποσό των συντάξεων υπερβαίνει το ελάχιστο εισόδημα διαβίωσης ενηλίκου, το ποσό του επιδόματος Χριστουγέννων μειώνεται σταδιακά.

Η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία

- 9 Η Επιτροπή, αφού έλαβε καταγγελία πλειόνων Σλοβάκων συνταξιούχων και αντήλλαξε επιστολές επί του θέματος αυτού με τη Σλοβακική Δημοκρατία, απέστειλε, στις 28 Φεβρουαρίου 2012, στο κράτος μέλος αυτό έγγραφο οχλήσεως, διατεινόμενη ότι το προβλεπόμενο στον νόμο 592/2006 επίδομα Χριστουγέννων έπρεπε να θεωρηθεί «παροχή», υπό την έννοια του κανονισμού 883/2004. Συνεπώς, σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού αυτού, η καταβολή του δεν μπορεί να εξαρτάται από τον τόπο κατοικίας του δικαιούχου.

- 10 Η Σλοβακική Δημοκρατία απάντησε στο έγγραφο οχλήσεως με επιστολή της 17ης Απριλίου 2012, υποστηρίζοντας ότι το επίδομα Χριστουγέννων είναι ειδική κρατική κοινωνική παροχή με τα χαρακτηριστικά των ειδικών μη ανταποδοτικού τύπου παροχών σε χρήμα, τις οποίες αφορά το άρθρο 70 του κανονισμού 883/2004, και ότι, συνεπώς, το δίκαιο που διέπει την καταβολή του επιδόματος αυτού Χριστουγέννων δεν παραβαίνει ούτε τον εν λόγω κανονισμό ούτε τα άρθρα 45 ΣΛΕΕ και 48 ΣΛΕΕ.
- 11 Η Επιτροπή, καθόσον δεν πείστηκε από την επιχειρηματολογία της Σλοβακικής Δημοκρατίας, εξέδωσε, στις 22 Νοεμβρίου 2012, αιτιολογημένη γνώμη με την οποία κάλεσε το κράτος μέλος αυτό να λάβει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθεί προς τη γνώμη αυτή εντός προθεσμίας δύο μηνών από την παραλαβή της. Η Επιτροπή υποστήριξε, με τη γνώμη αυτήν, ότι το επίδομα Χριστουγέννων έπρεπε να θεωρηθεί «παροχή γήρατος» υπό την έννοια του κανονισμού 883/2004 και όχι «ειδική μη ανταποδοτικού τύπου παροχή σε χρήμα» υπό την έννοια του άρθρου 70, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού, καθώς και ότι η Σλοβακική Δημοκρατία έπρεπε, επομένως, να καταβάλει την εισφορά αυτή εξίσου στους δικαιούχους που δεν κατοικούν στη Σλοβακία.
- 12 Η Σλοβακική Δημοκρατία απάντησε στην αιτιολογημένη αυτή γνώμη με επιστολή της 16ης Ιανουαρίου 2013, διατείνόμενη ότι το επίδομα Χριστουγέννων αποτελεί παροχή κοινωνικής πρόνοιας η οποία δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 883/2004.
- 13 Η Επιτροπή, καθόσον δεν πείστηκε από την επιχειρηματολογία της Σλοβακικής Δημοκρατίας, αποφάσισε να ασκήσει την παρούσα προσφυγή.

Επί της προσφυγής

Επί του περιεχομένου της προσφυγής

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 14 Η Σλοβακική Δημοκρατία, τόσο στο υπόμνημά της αντικρούσεως όσο και στο υπόμνημά της ανταπαντήσεως, διατείνεται ότι, πρώτον, η ασκηθείσα από την Επιτροπή προσφυγή δεν μπορεί να αναφέρεται στην άρνηση χορηγήσεως του εν λόγω επιδόματος στους μη διαμένοντες στη Σλοβακία δικαιούχους συντάξεων οι οποίες καλύπτουν κινδύνους άλλους από εκείνον της απώλειας εισοδήματος λόγω ηλικίας, όπως η αναπηρική σύνταξη, η σύνταξη χηρείας, η σύνταξη ορφανού ή η κοινωνική σύνταξη, καθόσον η εν λόγω προσφυγή βασίζεται στην προκείμενη ότι το επίδομα Χριστουγέννων είναι «παροχή γήρατος» υπό την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 883/2004.
- 15 Συνεπώς, η Σλοβακική Δημοκρατία φρονεί ότι η Επιτροπή, με την προσφυγή της, της προσάπτει μόνον την άρνηση καταβολής του επιδόματος Χριστουγέννων στους δικαιούχους συντάξεως γήρατος, πρόωρης συντάξεως γήρατος ή συντάξεως γήρατος του στρατιωτικού και αστυνομικού σώματος οι οποίοι δεν κατοικούν στη Σλοβακία.
- 16 Συναφώς, η Επιτροπή δεν υποβάλει παρατηρήσεις.
- 17 Δεύτερον, η Σλοβακική Δημοκρατία διατείνεται ότι η προσφυγή είναι απαράδεκτη, όσον αφορά την προβαλλόμενη παράβαση των άρθρων 45 ΣΛΕΕ και 48 ΣΛΕΕ, καθόσον το δικόγραφο δεν περιέχει αιτιολόγηση, σύμφωνα με το άρθρο 120, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, σχετική με την προβαλλόμενη παράβαση των εν λόγω άρθρων.

- 18 Συναφώς, η Επιτροπή τονίζει, στο υπόμνημά της απαντήσεως, ότι τα άρθρα 45 ΣΛΕΕ και 48 ΣΛΕΕ, καθώς και ο κανονισμός 883/2004 συνθέτουν αποκλειστικό κανονιστικό πλαίσιο, ενδεδειγμένο εν προκειμένω, και ότι η Σλοβακική Δημοκρατία, εφόσον δεν χορηγεί το επίδομα Χριστουγέννων στους δικαιούχους που κατοικούν εκτός του εδάφους της, παραβιάζει τόσο τον κανονισμό 883/2004 όσο και την προβλεπόμενη στο άρθρο 48 ΣΛΕΕ αρχή της εξαγωγιμότητας των παροχών, καθώς και το κατοχυρωμένο στο άρθρο 45 ΣΛΕΕ δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων εντός της Ένωσης.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 19 Πρώτον, πρέπει να επισημανθεί ότι για την εκτίμηση των αποτελεσμάτων, τα οποία, λαμβανομένου υπόψη του κύκλου των δικαιούχων του επιδόματος Χριστουγέννων, απορρέουν από την παραδοχή της Επιτροπής ότι το επίδομα Χριστουγέννων δεν είναι παροχή γήρατος, επιβάλλεται ο χαρακτηρισμός του επιδόματος Χριστουγέννων υπό το πρίσμα του κανονισμού 883/2004 και ιδίως του άρθρου 3, παράγραφος, στοιχείο δ', του εν λόγω κανονισμού, όπως αυτό έχει ερμηνευθεί από το Δικαστήριο.
- 20 Τέτοιου είδους εκτίμηση αποτελεί ζήτημα ουσίας και πρέπει να πραγματοποιηθεί κατά την εξέταση του βασίμου της προσφυγής.
- 21 Δεύτερον, πρέπει να υπομνησθεί ότι από το άρθρο 120, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου και από τη σχετική νομολογία προκύπτει ότι το εισαγωγικό δικόγραφο πρέπει να προσδιορίζει το αντικείμενο της διαφοράς, τους προβαλλόμενους ισχυρισμούς και επιχειρήματα, και να περιέχει συνοπτική έκθεση των ισχυρισμών, καθώς και ότι ο προσδιορισμός αυτός πρέπει να είναι αρκούντως σαφής και ακριβής προκειμένου ο καθού να μπορεί να προετοιμάσει την άμυνά του και το Δικαστήριο να ασκήσει τον έλεγχό του. Επομένως, τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία επί των οποίων στηρίζεται μια προσφυγή πρέπει να προκύπτουν κατά τρόπο συνεκτικό και κατανοητό από το ίδιο το κείμενο του δικογράφου της προσφυγής, τα δε αιτήματα που περιλαμβάνει το δικόγραφο αυτό πρέπει να είναι διατυπωμένα κατά τρόπο μη διφορούμενο, ούτως ώστε να αποκλείεται το ενδεχόμενο είτε να αποφανθεί το Δικαστήριο *ultra petita* είτε να παραλείψει να αποφανθεί επί ορισμένης αιτιάσεως (βλ., συναφώς, αποφάσεις Επιτροπή κατά Τσεχικής Δημοκρατίας, C-343/08, ΕΕ:C:2010:14, σκέψη 26 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, καθώς και Επιτροπή κατά Ισπανίας, C-360/11, ΕΕ:C:2013:17, σκέψη 26).
- 22 Επιβάλλεται, πάντως, η διαπίστωση ότι, καίτοι η Επιτροπή επισημαίνει στο δικόγραφό της ότι το άρθρο 7 του κανονισμού 883/2004, του οποίου η παράβαση προσάπτεται στη Σλοβακική Δημοκρατία, πρέπει να ερμηνευθεί υπό το πρίσμα του άρθρου 48 ΣΛΕΕ, ωστόσο το δικόγραφο δεν περιέχει δική του επιχειρηματολογία προς στήριξη των αιτιάσεων των σχετικών με την προβαλλόμενη παράβαση των άρθρων 45 ΣΛΕΕ και 48 ΣΛΕΕ.
- 23 Υπό τις συνθήκες αυτές, οι σχετικές με την παράβαση των άρθρων 45 ΣΛΕΕ και 48 ΣΛΕΕ αιτιάσεις πρέπει να κριθούν απαράδεκτες και επιβάλλεται η εκτίμηση του βασίμου της ασκηθείσας από την Επιτροπή προσφυγής μόνον υπό το πρίσμα του άρθρου 7 του κανονισμού 883/2004.

Επί της ουσίας

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 24 Η Επιτροπή προβάλλει ότι το επίδομα Χριστουγέννων είναι «παροχή γήρατος» υπό την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 883/2004 και πρέπει, επομένως, να χορηγηθεί εξίσου στους δικαιούχους που δεν κατοικούν στη Σλοβακία. Η Σλοβακική Δημοκρατία παραβαίνει το άρθρο 7 του κανονισμού 883/2004, εφόσον προβλέπει ότι μόνον οι δικαιούχοι που κατοικούν στο κράτος μέλος αυτό μπορούν να λαμβάνουν το επίδομα αυτό.
- 25 Η Επιτροπή διατείνεται ότι το επίδομα Χριστουγέννων πληροί τις δύο προϋποθέσεις τις οποίες καθορίζει η νομολογία του Δικαστηρίου, καθιστώντας δυνατό ειδική παροχή να θεωρηθεί ως παροχή κοινωνικής ασφάλισως που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 883/2004.
- 26 Επομένως, πρώτον, το επίδομα Χριστουγέννων χορηγείται στους δικαιούχους χωρίς να γίνεται καμία εξατομικευμένη και κατά διακριτική ευχέρεια στάθμιση των ατομικών αναγκών, βάσει νομοθετικώς καθοριζόμενης καταστάσεως. Πράγματι, το επίδομα Χριστουγέννων καταβάλλεται σε όλα τα πρόσωπα που πληρούν τις προβλεπόμενες στην εθνική κανονιστική ρύθμιση προϋποθέσεις, ήτοι πρόσωπα που είναι δικαιούχοι των ειδών συντάξεων που καθορίζονται από τον νόμο και λαμβάνουν, βάσει των συντάξεων που καταβάλλονται τον Δεκέμβριο του ημερολογιακού έτους, εισόδημα του οποίου το ποσό δεν υπερβαίνει το 60 % του μέσου μηνιαίου μισθού στη Σλοβακία. Οι προϋποθέσεις αυτές είναι γενικής και αναγκαστικής φύσεως και δεν επιδέχονται ούτε κατά περίπτωση μεταχείριση ούτε κατά διακριτική ευχέρεια εκτίμηση εκ μέρους των σλοβακικών αρχών.
- 27 Δεύτερον, το επίδομα Χριστουγέννων σχετίζεται με τις κατηγορίες των κινδύνων που αφορά το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 883/2004. Συγκεκριμένα, το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού αυτού προσδιορίζει ότι οι παροχές γήρατος εμπίπτουν στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 883/2004. Το εν λόγω πεδίο αντιστοιχεί στο πεδίο εφαρμογής του νόμου 592/2006, που προβλέπει ότι το επίδομα Χριστουγέννων καταβάλλεται στους δικαιούχους συντάξεως γήρατος ή πρόωρης συντάξεως γήρατος, αναπηρικής συντάξεως, συντάξεως χηρείας ή συντάξεως ορφανού, ή ακόμα κοινωνικής συντάξεως.
- 28 Επιπλέον, το ότι το επίδομα Χριστουγέννων δεν επιτρέπει καθεαυτό την κάλυψη των βασικών αναγκών του δικαιούχου δεν αντίκειται στον χαρακτηρισμό του ως «παροχή γήρατος», διότι έχει τη μορφή «προσαναζήσεως του εισοδήματος των συνταξιούχων» υπό την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο κγ', του κανονισμού 883/2004.
- 29 Ο σκοπός του επιδόματος Χριστουγέννων είναι η αύξηση του εισοδήματος των δικαιούχων συντάξεως, πράγμα που επιβεβαιώνει την κατάταξή του μεταξύ των παροχών γήρατος τις οποίες αφορά το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 883/2004 και μεταξύ των παροχών τις οποίες διέπει το άρθρο 7 του κανονισμού αυτού.
- 30 Συναφώς, δεν έχει σημασία ότι το επίδομα Χριστουγέννων δεν χρηματοδοτείται κατά τον ίδιο με τη σύνταξη αυτή τρόπο, καθόσον τέτοιου είδους απαίτηση αντιβαίνει στο άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 883/2004, αποδυναμώνει σημαντικά την πρακτική αποτελεσματικότητα του εν λόγω κανονισμού και δεν μπορεί πλέον να συναχθεί από την απόφαση Noteboom (C-101/04, ΕΕ:C:2005:51, σκέψη 27), διότι η χρήση της επιρρηματικής εκφράσεως «επιπλέον» για τον προσδιορισμό του ενδεδειγμένου τρόπου χρηματοδότησεως των οικείων παροχών υποδεικνύει ότι το στοιχείο αυτό δεν ήταν απαραίτητο για την επιχειρηματολογία του Δικαστηρίου.
- 31 Το ότι στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Noteboom (C-101/04, ΕΕ:C:2005:51) επρόκειτο για ανταποδοτικού τύπου παροχή που χορηγούνταν σε όλους τους δικαιούχους συντάξεως δεν μειώνει τη σημασία που έχει η εν λόγω απόφαση για την υπό κρίση υπόθεση. Το ότι το επίδομα

Χριστουγέννων χορηγείται μόνο σε ορισμένο κύκλο δικαιούχων συντάξεων έχει αξία μόνον αν η ένταξη στον εν λόγω κύκλο κρινόταν βάσει κατά περίπτωση και κατά διακριτική ευχέρεια εκτιμήσεως, πράγμα που δεν συμβαίνει εν προκειμένω εφόσον το επίδομα χορηγήθηκε σε όλα τα πρόσωπα που πληρούν τις οριζόμενες από τον νόμο προϋποθέσεις.

- 32 Ως παροχή γήρατος, το επίδομα Χριστουγέννων περιλαμβάνεται, επομένως, στο άρθρο 7 του κανονισμού 883/2004. Το άρθρο αυτό, το οποίο πρέπει να ερμηνευθεί υπό το πρίσμα του άρθρου 48 ΣΛΕΕ, επιβάλλει στα κράτη μέλη να μεριμνούν ώστε οι εμπίπτουσες στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού παροχές να μην υπόκεινται σε καμία «μείωση, τροποποίηση, αναστολή, κατάργηση ή κατάσχεση λόγω του γεγονότος ότι ο δικαιούχος ή τα μέλη της οικογένειάς του κατοικούν σε κράτος μέλος άλλο από εκείνο στο οποίο ευρίσκεται ο φορέας που είναι υπεύθυνος για την καταβολή παροχών». Από το εν λόγω άρθρο προκύπτει ότι οι εξαιρέσεις στον κανόνα αυτό πρέπει να προβλέπονται από τον ίδιο τον εν λόγω κανονισμό. Η Σλοβακική Δημοκρατία δεν μπορεί να αρνηθεί την καταβολή επιδόματος Χριστουγέννων σε πρόσωπα τα οποία κατοικούν εκτός του σλοβακικού εδάφους, διότι ούτε ο κανονισμός 883/2004 ούτε κάποια άλλη διάταξη του δικαίου της Ένωσης της παρέχουν αυτή τη δυνατότητα.
- 33 Τέλος, η Επιτροπή διατείνεται ότι το επίδομα Χριστουγέννων δεν αποτελεί «ειδική μη ανταποδοτικού τύπου παροχή» σε χρήμα υπό την έννοια του άρθρου 70, παράγραφος 2, του κανονισμού 883/2004, καθόσον πρόκειται για «παροχή» υπό την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού.
- 34 Η Σλοβακική Δημοκρατία, όπως και η Επιτροπή, συμφωνεί ότι το επίδομα Χριστουγέννων δεν είναι «ειδική μη ανταποδοτικού τύπου παροχή σε χρήμα» υπό την έννοια των άρθρων 3, παράγραφος 3, και 70 του κανονισμού 883/2004.
- 35 Εντούτοις, σε αντίθεση προς αυτό που υποστηρίζει η Επιτροπή, το εν λόγω κράτος μέλος υποστηρίζει ότι το επίδομα Χριστουγέννων δεν καλύπτεται από τον κανονισμό 883/2004, διότι πληροί τις αναγκαίες προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί «παροχή κοινωνικής πρόνοιας», η οποία αποκλείεται ρητώς από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 883/2004.
- 36 Πράγματι, το επίδομα Χριστουγέννων δεν αποσκοπεί απλώς στην αύξηση των εισοδημάτων των αποδεκτών του επιδόματος, αλλά και στο να μετριάσει τη δύσκολη κοινωνική κατάσταση στην οποία βρίσκονται οι έχοντες χαμηλό εισόδημα δικαιούχοι, καθόσον προβαίνει σε διαφοροποίηση βάσει του ποσού του εισοδήματός τους. Το επίδομα αυτό, ως ειδική, μη συστηματικού χαρακτήρα κοινωνική παροχή, χρηματοδοτούμενη από τον κρατικό προϋπολογισμό, αποτελεί χειρονομία αλληλεγγύης εκ μέρους του κοινωνικού συνόλου έναντι ομάδας χαμηλού εισοδήματος, προκειμένου να τους εξασφαλίσει ελάχιστο εισόδημα σε περίοδο κατά την οποία ενδέχεται να βιώνουν σε προσωπικό επίπεδο το οικονομικό και κοινωνικό βάρος των χαμηλών τους εισοδημάτων.
- 37 Η καταβολή και ο υπολογισμός του ποσού του επιδόματος Χριστουγέννων λαμβάνει υπόψη την προσωπική κατάσταση του δικαιούχου, διότι το επίδομα καταβάλλεται μόνο στους αποδέκτες εκείνους των οποίων το ποσό των εισοδημάτων δεν ξεπερνά το 60 % του μέσου μηνιαίου μισθού στη Σλοβακία, και το ποσό του μειώνεται σταδιακά καθόσον το ποσό των παροχών τους είναι ανώτερο του ελαχίστου εισοδήματος διαβίωσης ενήλικου φυσικού προσώπου στο κράτος μέλος αυτό.
- 38 Λαμβανομένου υπόψη του μεμονωμένου χαρακτήρα και του χαμηλού ποσού του επιδόματος αυτού, μια λεπτομερέστερη θεώρηση της ατομικής καταστάσεως κάθε δικαιούχου, συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού του ακριβούς ποσού της περιουσίας του και των λοιπών εισοδημάτων του, θα αποτελούσε διοικητικής φύσεως επιβάρυνση για την κοινωνική ασφάλιση που καταβάλλει το επίδομα Χριστουγέννων.

- 39 Η καταβολή και το ποσό του επιδόματος Χριστουγέννων είναι ανεξάρτητα από περιόδους εργασίας, υπαγωγής στην ασφάλιση ή εισφορών των δικαιούχων. Πάντως, οι μη ανταποδοτικοί τρόποι χρηματοδότησης του επιδόματος Χριστουγέννων, αν και δεν είναι αυτοί καθαυτούς καθοριστικοί ως προς το εάν συντρέχει ή όχι παροχή κοινωνικής ασφάλισης, επιβεβαιώνουν τον χαρακτήρα παροχής κοινωνικής πρόνοιας του επιδόματος αυτού εφόσον εξετάζονται από κοινού με τον σκοπό και τις προϋποθέσεις καταβολής.
- 40 Τέλος, το επίδομα Χριστουγέννων δεν πληροί καμία εκ των δύο προϋποθέσεων ώστε να δύναται να χαρακτηριστεί «παροχή κοινωνικής ασφάλισης» εμπίπτουσα στον κανονισμό 883/2004, εφόσον οι δικαιούχοι δεν διαθέτουν κανένα εκ του νόμου δικαίωμα στο επίδομα αυτό και το εν λόγω επίδομα δεν σχετίζεται με τις κατηγορίες κινδύνων τους οποίους αφορά το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 883/2004.
- 41 Ως προς το τελευταίο αυτό σημείο, η Σλοβακική Δημοκρατία διατείνεται ότι το επίδομα Χριστουγέννων δεν είναι ούτε «παροχή γήρατος» υπό την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 883/2004 ούτε «σύνταξη» αυτή καθαυτή, υπό την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο κγ', του εν λόγω κανονισμού. Πράγματι, λαμβανομένων υπόψη του χαμηλού ύψους και του μεμονωμένου χαρακτήρα του επιδόματος αυτού, ο σκοπός του εν λόγω επιδόματος δεν έγκειται στην εξασφάλιση επαρκών μέσων για την κάλυψη των αναγκών διαβίωσης των προσώπων που, εφόσον έχουν συμπληρώσει το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης, εγκαταλείπουν το επάγγελμά τους.
- 42 Το επίδομα Χριστουγέννων δεν αντιστοιχεί σε καμία από τις άλλες ειδικές παροχές που αναφέρονται στο άρθρο 1, στοιχείο κγ', του κανονισμού 883/2004, οι οποίες πρέπει να χαρακτηρισθούν «συντάξεις», ούτε, μεταξύ άλλων, στο συμπληρωματικό επίδομα, δεδομένου ότι το επίδομα Χριστουγέννων χρηματοδοτείται μη ανταποδοτικώς, απευθείας από το κράτος μέλος και κατά τρόπο εντελώς ανεξάρτητο από την είσπραξη εισφορών ασφάλισης για άλλες παροχές που χορηγούνται από τον φορέα κοινωνικών ασφαλίσεων.
- 43 Εν πάση περιπτώσει, η άρνηση του εξαγωγίμου των επίδικων παροχών δεν είναι αυθαίρετη, αλλά απορρέει από περιστάσεις σχετικές με τη συγκεκριμένη κατάσταση στη Σλοβακία. Οι περιστάσεις αυτές αντανακλούνται στις προϋποθέσεις καταβολής του επιδόματος Χριστουγέννων και στον υπολογισμό του ύψους του μέσω παραμέτρων σχετικών με τον μέσο μισθό και το ελάχιστο εισόδημα διαβίωσης στη Σλοβακία. Το εξαγωγίμο τέτοιου είδους παροχής θα ερχόταν σε πλήρη αντίθεση με τη συσχέτισή του με την εσωτερική κοινωνική κατάσταση.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 44 Καταρχάς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, στο πλαίσιο εκδικάσεως προσφυγής λόγω παραβάσεως, εναπόκειται στην Επιτροπή να αποδείξει την ύπαρξη της προβαλλόμενης παραβάσεως. Η Επιτροπή οφείλει να προσκομίσει στο Δικαστήριο τα στοιχεία που είναι αναγκαία για την επαλήθευση της ύπαρξης παραβάσεως, χωρίς να έχει τη δυνατότητα να στηριχθεί σε οποιοδήποτε τεκμήριο (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, 96/81, ΕΕ:C:1982:192, σκέψη 6· Επιτροπή κατά Ισπανίας, C-404/00, ΕΕ:C:2003:373, σκέψη 26· Επιτροπή κατά Ιταλίας, C-135/05, ΕΕ:C:2007:250, σκέψη 26, και Επιτροπή κατά Ελλάδας, C-305/06, ΕΕ:C:2008:486, σκέψη 41).
- 45 Εν προκειμένω, για την εκτίμηση του βασίμου της παρούσας προσφυγής, πρέπει να καθορισθεί αν το επίδομα Χριστουγέννων αποτελεί «παροχή κοινωνικής ασφάλισης» υπό την έννοια του κανονισμού 883/2004, στην οποία εφαρμόζεται η άρση των ρητρών κατοικίας που προβλέπει το άρθρο 7 του κανονισμού αυτού.

- 46 Πρέπει να υπομνησθεί ότι η διάκριση μεταξύ των παροχών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 883/2004 και εκείνων που εκφεύγουν του πεδίου αυτού δεν στηρίζεται στο ότι παροχή χαρακτηρίζεται ή όχι από εθνική νομοθεσία ως «παροχή κοινωνικής ασφάλισης», αλλά, κατά κύριο λόγο, στα συστατικά στοιχεία κάθε παροχής, ιδίως στον σκοπό και στις προϋποθέσεις χορηγήσεώς της (απόφαση *Molenaar*, C-160/96, ΕΕ:C:1998:84, σκέψη 19).
- 47 Κατά πάγια νομολογία, μια παροχή θεωρείται παροχή κοινωνικής ασφάλισης εφόσον χορηγείται στους δικαιούχους βάσει μιας καθοριζόμενης από τον νόμο καταστάσεως, χωρίς να γίνεται καμία εκτίμηση, κατά διακριτική ευχέρεια, των ατομικών αναγκών στη συγκεκριμένη περίπτωση, και εφόσον έχει σχέση με κάποιον από τους κινδύνους που απαριθμούνται ρητώς στο άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 883/2004 (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση *da Silva Martins*, C-388/09, ΕΕ:C:2011:439, σκέψη 38 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 48 Από τις σχετικές με την καταβολή του επιδόματος Χριστουγέννων διατάξεις προκύπτει, κατ' αρχάς, ότι η εν λόγω καταβολή χορηγείται στους δικαιούχους ενός από τα είδη συντάξεως που αναφέρονται στο άρθρο 1, παράγραφοι 1 και 2, του νόμου 592/2006, οι οποίοι δικαιούνται να λάβουν την εν λόγω σύνταξη τον Δεκέμβριο του εν λόγω ημερολογιακού έτους, είναι κάτοικοι της Σλοβακίας και το ποσό των νομίμων συνταξιοδοτικών τους εισοδημάτων είναι μικρότερο ή ίσο του 60 % του μέσου μηνιαίου μισθού στη Σλοβακία κατά την περίοδο αναφοράς.
- 49 Επομένως, το άρθρο 1, παράγραφος 5, του νόμου 592/2006 θεσπίζει τους κανόνες βάσει των οποίων τα πρόσωπα τα οποία λαμβάνουν περισσότερες από μία εκ των αναφερόμενων στις παραγράφους 1 έως 3 του εν λόγω άρθρου συντάξεων μπορούν να λαμβάνουν το επίδομα Χριστουγέννων.
- 50 Τέλος, το άρθρο 1, παράγραφος 8, του νόμου 592/2006, καθώς και το παράρτημα του νόμου αυτού θεσπίζουν τους κανόνες βάσει των οποίων υπολογίζεται το ύψος του επιδόματος.
- 51 Κατά συνέπεια, όσον αφορά την πρώτη προϋπόθεση σε σχέση με την καταβολή της παροχής, χωρίς να γίνεται καμία κατά περίπτωση και κατά διακριτική ευχέρεια εκτίμηση των ατομικών αναγκών, η καταβολή του επιδόματος Χριστουγέννων υπόκειται σε όρους οι οποίοι ορίζονται κατά τρόπο διεξοδικό στο άρθρο 1 του νόμου 592/2006, χωρίς οι αρμόδιες αρχές να διαθέτουν περιθώριο εκτιμήσεως σχετικά με την καταβολή αυτή.
- 52 Βέβαια, το επίδομα Χριστουγέννων εγκρίνεται ή όχι, το δε ύψος του υπολογίζεται λαμβανομένου υπόψη του ποσού των συνταξιοδοτικών εισοδημάτων του δικαιούχου. Εντούτοις, πρόκειται για αντικειμενικό και εκ του νόμου οριζόμενο κριτήριο το οποίο παρέχει το δικαίωμα λήψεως του επιδόματος αυτού, αποκλείοντας τη δυνατότητα της αρμόδιας αρχής να λάβει υπόψη άλλες προσωπικές παραμέτρους. Επομένως, η χορήγηση του επιδόματος Χριστουγέννων δεν εξαρτάται από την κατά περίπτωση εκτίμηση των προσωπικών αναγκών του αιτούντος, στοιχείο που χαρακτηρίζει την κοινωνική πρόνοια (βλ., συναφώς, αποφάσεις *Hughes*, C-78/91, ΕΕ:C:1992:331, σκέψη 17· *Acciardi*, C-66/92, ΕΕ:C:1993:341, σκέψη 15, και *De Cuyper*, C-406/04, ΕΕ:C:2006:491, σκέψη 23).
- 53 Όσον αφορά τη δεύτερη προϋπόθεση, αξίζει να υπομνησθεί ότι, κατά την Επιτροπή, το επίδομα Χριστουγέννων πρέπει να χαρακτηριστεί «παροχή γήρατος» υπό την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 883/2004 και έχει τη μορφή «προσαυξήσεως του εισοδήματος των συνταξιούχων» υπό την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο κγ', του κανονισμού αυτού.
- 54 Ως εκ τούτου, σύμφωνα με την παρατιθέμενη στη σκέψη 46 της παρούσας αποφάσεως νομολογία, προκειμένου να καθορισθεί αν το επίδομα Χριστουγέννων μπορεί να χαρακτηριστεί «παροχή γήρατος» υπό την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 883/2004, επιβάλλεται να εξετασθούν τα συστατικά στοιχεία του επιδόματος αυτού, ιδίως ο σκοπός και οι προϋποθέσεις καταβολής του.

- 55 Συναφώς, πρέπει να σημειωθεί ότι οι παροχές γήρατος τις οποίες αφορά το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 883/2004 χαρακτηρίζονται ουσιαστικά από το ότι αποβλέπουν στο να εξασφαλίσουν τα μέσα συντηρήσεως των προσώπων που παύουν να απασχολούνται, όταν συμπληρώσουν ορισμένη ηλικία, και δεν είναι πλέον υποχρεωμένοι να ευρίσκονται στη διάθεση της υπηρεσίας (βλ. απόφαση Valentini, 171/82, ΕΕ:C:1983:189, σκέψη 14).
- 56 Επιπλέον, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι ιδίως επίδομα το οποίο χορηγείται αποκλειστικώς στους δικαιούχους συντάξεως γήρατος και/ή επιζώντος, των οποίων οι πηγές χρηματοδότησεως είναι οι ίδιες με εκείνες που προβλέπονται για την χρηματοδότηση των συντάξεων γήρατος και συντάξεως επιζώντος, και το οποίο συνοδεύει την σύνταξη γήρατος, επιτρέποντας στους δικαιούχους να καλύπτουν τα έξοδα διαβιώσεώς τους καθόσον τους εξασφαλίζει οικονομικό συμπλήρωμα που τους επιτρέπει ενδεχομένως να κάνουν διακοπές, μπορεί να χαρακτηριστεί «παροχή γήρατος» υπό την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 883/2004, χορηγούμενη ως συμπληρωματική παροχή (απόφαση Noteboom, C-101/04, ΕΥ:C:2005:51, σκέψεις 25 έως 29).
- 57 Εν προκειμένω, διαπιστώνεται ότι το επίδομα Χριστουγέννων δεν χορηγείται αποκλειστικώς στους δικαιούχους συντάξεως γήρατος, πρόωρης συντάξεως γήρατος ή συντάξεως γήρατος του στρατιωτικού και αστυνομικού σώματος, αλλά ο κύκλος των δικαιούχων του συμπεριλαμβάνει τους δικαιούχους άλλων ειδών συντάξεων, μεταξύ άλλων, αναπηρικής συντάξεως, κοινωνικής συντάξεως, συντάξεως χηρείας ή συντάξεως ορφανού.
- 58 Πάντως, η Επιτροπή δεν εξηγεί τους λόγους για τους οποίους, δεδομένου ότι το προσωπικό πεδίο εφαρμογής ορίζεται με τόσο ευρύ τρόπο, φρονεί ότι το επίδομα Χριστουγέννων πρέπει να χαρακτηριστεί «παροχή γήρατος» υπό την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 883/2004.
- 59 Από τη δικογραφία ενώπιον του Δικαστηρίου προκύπτει ότι ο σκοπός του επιδόματος Χριστουγέννων είναι η χορήγηση οικονομικού συμπληρώματος στους δικαιούχους των διαφόρων αυτών νομίμων συντάξεων των οποίων το εισόδημα δεν υπερβαίνει το οριζόμενο από τον νόμο κατώτατο όριο.
- 60 Εφόσον το επίδομα Χριστουγέννων χορηγείται στους δικαιούχους των συντάξεων γήρατος ή των εξομοιωμένων με τις συντάξεις γήρατος συντάξεων, το επίδομα αυτό έχει συμπληρωματικό σκοπό ως προς τα μέσα διαβιώσεως των προσώπων που έχουν συμπληρώσει ορισμένη ηλικία. Ωστόσο, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι ο σκοπός του επιδόματος Χριστουγέννων εξαρτάται μόνον από το είδος της συντάξεως που σκοπεύει να συμπληρώσει.
- 61 Πράγματι, αφενός, όπως διατείνεται η Σλοβακική Δημοκρατία, το οικονομικό συμπλήρωμα, χορηγούμενο υπό τη μορφή επιδόματος Χριστουγέννων, σκοπεύει να μετριάσει τη δύσκολη κοινωνική κατάσταση στην οποία βρίσκονται οι έχοντες χαμηλό εισόδημα δικαιούχοι σε μια περίοδο κατά την οποία ενδέχεται να βιώνουν σε προσωπικό επίπεδο το οικονομικό και κοινωνικό βάρος των χαμηλών τους εισοδημάτων. Αφετέρου, ο σκοπός του επιδόματος Χριστουγέννων απορρέει επίσης από τους προβλεπόμενους στο άρθρο 1, παράγραφος 5, του νόμου 592/2006 κανόνες σχετικούς με την είσπραξη του επιδόματος αυτού εφόσον ο δικαιούχος λαμβάνει πλείστες συντάξεις. Από τη διάταξη αυτή προκύπτει, κατ' ουσίαν, ότι, οι δικαιούχοι πλείστων νομίμων συντάξεων θα λάβουν μόνο μία φορά το επίδομα Χριστουγέννων και εφόσον το συνολικό ποσό των συντάξεων δεν υπερβαίνει το προβλεπόμενο κατώτατο όριο.
- 62 Κατά συνέπεια, πρέπει να θεωρηθεί ότι η Επιτροπή δεν απέδειξε ότι τα συστατικά στοιχεία του επιδόματος Χριστουγέννων καθιστούν δυνατό τον χαρακτηρισμό του ως «παροχή γήρατος» υπό την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 883/2004.
- 63 Ως εκ τούτου, η προσφυγή της Επιτροπής πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

- ⁶⁴ Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι η Σλοβακική Δημοκρατία υπέβαλε τέτοιο αίτημα, η Επιτροπή, η οποία ηττήθηκε, πρέπει να καταδικασθεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.**
- 2) Καταδικάζει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.**

(υπογραφές)